

📄 Bohoslužby v létě

Ne	08. 07.	09:30	bohoslužby, M. T. Zikmund
Ne	15. 07.	09:30	bohoslužby, Simona Tesařová
Ne	22. 07.	09:30	bohoslužby, Jaromír Dus
Ne	29. 07.	09:30	bohoslužby, Miloš Lešíkar
Ne	05. 08.	09:30	bohoslužby, Joel Ruml
Ne	12. 08.	09:30	bohoslužby, Pavel Filipi
Ne	19. 08.	09:30	bohoslužby, Petr Sláma
Ne	26. 08.	09:30	bohoslužby, Alena Zikmundová
Ne	02. 09.	09:30	bohoslužby, Jaromír Strádal st.
Ne	09. 09.	09:30	bohoslužby, Jarmila Strádalová

zástupy

14.-22.7. Jiří Ort
27.7.-3.8. Lýdia Mamulová
6.-17.8. Jaromír Strádal ml.
20.-26.8. Ivo Mareš
27.-31.8. Jiří Ort

Číslo sborového mobilu je 775243550
Číslo mobilního telefonu kazatele je 732731853
Číslo mobilního telefonu kurátorky je 604610291

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Miloš Lešíkar, Petr Sláma, Jana Šarounová* a *Blanka Uličná*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová* a *Vít Kremlička*. Tiskovou verzi programem $\LaTeX 2_{\epsilon}$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné**

Obsah

K cíli doběhneme jen tehdy, budeme-li vyhlížet Krista	2
Sedm let tučných i hubených	6
Ještě k homosexualitě	11
Cesta – Cíl Bohdana Mikoláška	13
a další články ...	

K cíli doběhneme jen tehdy, budeme-li vyhlížet Krista

Kázání M. T. Zikmunda v neděli 24.6.2007 v Praze na Vinohradech

Text: Žid 12, 1–3

Bratři a sestry,

ve čtvrtek na schůzce střední generace jsme se pokoušeli společně zamýšlet nad otázkou: jak jako křesťané připravovat budoucnost. Tato otázka má mnoho aspektů, a my jsme mohli zmínit jen některé. Přece však mi ta věc ještě vrtala hlavou a přemýšlel jsem, jak ještě přiměřeněji se k této otázce postavit. A pak jsem si uvědomil, že když Kristus je alfa a omega, počátek i konec, bude mít na konci smysl jen to, co je v Kristu. Jinými slovy: v budoucnosti obstojí jen to, co je v Kristu.

To je velmi osvobozující. Nejen politici, ale všichni myslící lidé musí být znepokojeni nad tím, jak nsnadno se společnost jako celek přizpůsobuje potřebám budoucnosti. Před námi stojí důchodová reforma, každý si může spočítat, že ten problém není nijak nafouknutý, že poměr výdělečně činných a penzistů se už nyní rapidně mění a že nenastane-li radikální změna důchodového systému, dojde brzy k jeho kolapsu. Jakkoli je toto takřka exaktně jasná problematika, přece politické strany nenacházejí snadnou shodu. Neboť méně odpovědní politici myslí takřka výlučně krátkodobě, nevyhledávají nepopulární opatření, nechtějí si snižovat šance na zvolení, nemluvě o tom, že existuje až zhoubná rivalita mezi opozicí a vládou, a tak hledání celospolečenského konsensu je nsmírně obtížné.

Jak se to vztahuje ke křesťanské víře?

Docela dost úzce. Ve čtvrtek bylo zmíněno, jaký byl rozdíl mezi dvojím shromažďováním úrody pro budoucnost. Zatímco Josef v Egyptě nechá po sedm úrodných let určitou část výnosu obilí uskládnout v nově postavených špejcharch, aby z této zásoby bylo možno čerpat v letech neúrody (a jeho počínání je v Bibli hodnoceno velmi kladně), bohatý muž z podobenství si nechá stavět nové, větší stodoly, aby se mu tam vtláčilo co nejvíc úrody. Jeho podnikání mu přinese v Písmu těžké odsouzení. Je mu řečeno: „Blázne, ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?“ V tom prvním případě je Josef pokládán za zachránce, protože jeho šetření pro budoucnost bylo zaměřeno na pomoc ostatním, pro dobro všech, ve druhém případě se boháč zajišťoval jen sám pro sebe, a tak mu to neprošlo. Není tedy šetření jako šetření. Příprava pro budoucnost není po každé stejná.

V téže 12. kapitole Lukášova evangelia Ježíš na jedné straně praví: „Nemějte starost o život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Život je víc než pokrm a tělo víc než oděv.“ Vypadá to, že Ježíšův vyznavač může ve své prostotě na budoucnost nemyslet a žít jen v bezstarostné přítomnosti. Vzápětí se však praví: „Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří.“ A jako by to chtěl Ježíš ještě podtrhnout, vysvětluje: „Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více.“

Z historie vinohradského sboru XXXVIII.

1960

V únoru přistoupil do sboru dr. Drbohlav. V únoru také začaly přípravy oslav 70. výročí vzniku sboru. Téma oslav znělo: Úkoly a poslání sborů, termín oslav určen na 30. dubna. Tento den pak kázáním posloužil bratr Růžička, předmluva proslovena bratrem Hromádkou. V dubnu pak započala oprava střech a věže - vše s rozpočtem 30.000 Kč. V prosinci sbor organizoval vzdělávací večer, na kterém promluvil bratr Hromádka o ekumenismu.

1961

12. ledna bylo vzpomenuo úmrtí kurátora bratra Filipiho. Byla provedena volba kurátora, za kterého jednomyslně zvolen bratr Laichter, za místokurátora pak bratr Bakos. Bratr Kantorek vstoupil do důchodu, byl s ním tedy ukončen pracovní poměr a domluveno, že dále bude konat službu ve sboru na základě dohody.

Na podzim byla dohodnuta spolupráce se sborem v Uhřetěvesi. Prvá návštěva konána 15. října.

1962

V začátku roku byla zvolena Pastorační komise. Sbor pokračoval ve spolupráci s uhřetěveskými. V květnu bylo jednáno o renovaci varhan nebo koupi nových. Na základě doporučení odborníků komise, která se tomu věnovala, byla doporučena rekonstrukce a rozšíření stávajících varhan předpokládaným nákladem 120.000 Kč. V červnu staršovstvo takto doporučenou rekonstrukci schválilo.

Ke konci roku skončil bratr M. Filipi s funkcí domovníka a uvolnil domovníký byt. V této věci jednáno s bratrem Musilem.

Podle záznamů br. V. Chadima upravil mch

Bohdana Mikoláška Cesta – Cíl uvidíme a uslyšíme při nějaké příležitosti i v našem sboru, možná i spolu se slovem našich bývalých vikářů Jany Mikoláškové.
M. Lešikar

Je tedy nabíledni, že křesťané v tomto světě mají svou odpovědnost. Tato odpovědnost je časově vymezena, a to druhým Ježíšovým příchodem. „Když pán ustanovuje nad svým služebnictvem správce, aby jim včas rozdílil pokrm, který správce je věrný a rozumný?“, ptá se Pán. A hned sám odpovídá: „Blaze tomu služebníku, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí.“

Křesťan je zde přirovnán ke správci, který má pečovat o dobro Pánových služebníků – a to až do té doby, než se Pán vrátí. To je situace církve. Její odpovědnost, její správcovství trvá až do konce tohoto věku. Když Ježíš říká „nemějte starost“, nemyslí tím, že bychom se neměli starat vůbec, nýbrž chce jen zabránit tomu, abychom svým starostem úplně

podléhali, jako by to bylo všechno jenom na nás, jak by se nad tím vším neklenula Boží prozřetelnost. Ale starost jako taková je něco naprosto přirozeného, oprávněného, a dokonce vyžadovaného.

Dá se tedy říci, že všechno, co konáme pro dobro druhých, vše, co konáme v Kristu, je trvale udržitelné, i kdyby to byla jen modlitba za druhého anebo podání sklenice vody žíznivému.

Proč však o té budoucnosti mluvit? O budoucnosti máme mluvit a přemýšlet proto, že všichni křesťané žijí z očekávání druhého adventu Kristova a denně se modlí „přijď království tvé“. Očekávání, a tedy pohled na přicházejícího Krista je určující prvek křesťanské existence.

Bratři a sestry, teď jde o to, abychom zkoumali míru naší křesťanskosti. Totiž

právě ten běh za Kristem z 12. kap. Listu Židům, za Kristem, který je počátkem i dokonavatelem naší víry, je cosi naprosto zvláštního. To činí křesťany křesťany. Totiž vědomí, že každý lidský život i celé dějiny lidstva mají svůj smysl jedině tehdy, když míří ke Kristu, k cíli života.

My můžeme běžet kamkoli jinam, ale nedoběhneme k cíli. K cíli doběhneme jen tehdy, budeme-li Krista vyhlížet. A jak to poznáme?

Epistola mluví o zástupu svědků, kteří jsou kolem nás. V předešlé kapitole jmenuje významné starozákonné postavy od Ábela přes Abrahama, Mojžíše až po proroky. A ten seznam je možno rozšířit. Křesťané nejsou sami. Ti svědkové víry se na nás dívají jako diváci na stadionu, mávají na nás, povzbuzují nás a fandí nám. Je obvyklé, že v domácím prostředí se hokejové nebo fotbalové mužstvo dokáže zmobilizovat k většímu výkonu, protože je mocně povzbuzováno diváky. Tak je to i s námi. My nejsme opuštěni. Tisíce a tisíce svědků nám fandí a dodávají sílu pokračovat v běhu. To jsou ti, kdo svůj běh již dokonali. To jsou ti, kdo patří Kristu, ať už běželi svůj běh v kterékoli době. Hlavní je však ten, k němuž běžíme: Kristus sám. Pohled na něj je rozhodující. On snesl pro nás mnohé útrapy, zdolal těžké překážky, pohrdl nabídkou bezstarostného života, své poslání dokončil a usedl po pravici Božího trůnu.

Bratři a sestry, svědkové víry, o nichž byla řeč, ti svatí všech věků – to je nebeský zástup, který nás pobízí právě v tom našem dlouhodobém běhu. Nejsou to vrtkaví voliči, kteří podporují tu jednoho, tu druhého podle svých osobních preferencí a zájmů. Ten oblak svědků, to jsou všichni, kteří již doběhli svůj běh a dosáhli koruny života. Jsou to kris-

tovcí. Ukazují a odkazují k cíli života, ke Kristu. Poukazují zároveň na to, že tento běh není žádnou individuální záležitostí, ale týká se společenství víry napříč prostorem i časem.

Kdybychom si každý běželi svůj běh bez ohledu na druhého, asi bychom na sebe naráželi a naprosto se vyčerpali ještě dlouho před cílem. A rozhodně bychom také neměli nikoho, kdo by nás na cestě povzbuzoval a rozdmýchával v nás touhu hledět na Krista. Dnes je svátek sv. Jana, a tak zmíním tři Jany. Jana Křtitele, papeže Jana III. a Mistra Jana Husa.

Jan Křtitel byl postaven do samého konce starozákonné éry. Jeho posláním bylo připravovat cestu Páně. Žil v poušti, volal lidi k pokání a nápravě života a vyhlížel Mesiáše, který měl přinést zlom časů. Jeho postava byla zcela zásadní pro přípravu Ježíšových posluchačů. Svým asketicky opravdovým způsobem života i svým ohňovým kazatelstvím vyburcoval celé zástupy k tomu, aby si kladly otázku: co máme dělat, abychom unikli budoucímu hněvu? A tak celé vrstvy izraelského národa připravoval na zlom časů, který má nastat Ježíšovým mesiášstvím.

O papeži Janu III. toho víme málo. Byl však zachován nápis o jeho působení v 6. století, jehož obsah zní: „V obtížné době se ukázal být velkodušný a pohrdl porážkou, i když svět selhal.“ Co se tím míní? Můžeme se jen dohadovat. Šesté století byla doba, kdy již byla někdejší západorímská říše zcela vyvrácena. Na troskách někdejší slávy se vznášal chaos, hladomory, epidemie. Život zhrubnul a stal se primitivním. A protože již nebylo císařů v Římě, zůstali papežové jedinými autoritami, které všichni uznávali, a to jak domácí obyvatelstvo, tak příchozí barbari. A přestože politický sys-

Cesta – Cíl Bohdana Mikoláška

V nedávné době se v řadě sborů ČCE v Čechách opět představil především křesťanskému publiku s novým pořadem písniček na biblická témata hudebník Bohdan Mikolášek.

Tento skladatel, zpěvák a kytarista je u nás dobře znám již od konce šedesátých let, kdy také zpíval se svými bratry (a někdy i sestrou), a to nejen na půdě českobratrských sborů a mládežnických kurzů. To bylo ostatně prostředí, kde vyrůstal, neboť jeho otcem byl evangelický farář Adrian Mikolášek.

Široké obecné veřejnosti se stal známý svým působením v divadle Semafor (písnička Dům, kde bydlí láska) a především svojí písní Ticho (o Janu Palachovi), možná ještě i dvojnásobným vítězstvím na festivalu Porta 1974. Jeho písničky v českém prostředí a povědomí zůstaly, i když on sám posléze i s rodinou (manželka Jana je farářkou a nějaký čas působila po studiích jako vikářka i v našem vinohradském sboru) vzhledem k nelehkým okolnostem emigroval do Švýcarska.

Tam působí manželka opět jako evangelická farářka a Bohdan jako muzikant, především varhaník a autor řady chrámových skladeb pro sbory dospělých i dětí, ale také jako skladatel vážné i elektronické hudby. Ještě ve švýcarském exilu vydal v roce 1988 své první album písniček (většinou těch starších a nejznámějších) pod názvem „Znovu“. Na konci roku 1989 nechybí opět při bouřlivých změnách doma v Čechách. Přestože celá rodina zůstává trvale bydlit ve Švýcarsku, kde manželka stále působí jako duchovní, Bohdan občas přijíždí a koncertuje pro svoje původní a nejbližší publi-

kum. V roce 1994 vydává album „Údolí“, v roce 1997 pak „Ulice“, v nedávné době byly zaznamenány na CD „Písničky psané ve vlaku“ (uvedena byla i divadelní inscenace na toto téma v podání studentů herectví). Průběžně hraje na koncertech (opět opakovaně i v divadle Semafor) a tvoří další nové písničky, které provádí nejen sám, ale často i jako vánoční pásma s dětmi. Provádí také své zhudebnění Žalmu II v rámci festivalu duchovní hudby apod.

Poslední hudební projekt Cesta – Cíl, který byl vytvořen především pro církevní prostor, původně v rámci tématu akce Setkání 2005, vychází přímo z konkrétních biblických textů. Dílo již bylo uvedeno například na vystoupeních v Brně, v Praze u Martina ve zdi, u Salvátora, v Modřanech, v Dejvicích, v Libčicích a naposledy třeba ve sboru ČCE v Benešově. V hudebně i textařsky zajímavém a originálním pojetí je připomenuta Cesta z ráje, z Egypta, Sodomy–Gomory, ze zapomnění, Cesta za poznáním toho, za čím utíkat stojí, a v závěru zazní Cesta s pozváním ke stolu Páně – Cíli. Tyto nové písničky mohou při vystoupeních zaznít jen s doprovodem kytary v autorově podání, občas je zapojeno do aktivního dění i posluchačstvo v nápaditých, a přitom snadno zapamatovatelných kánonech, bohatší provedení však získává na razanci s doprovodem smíšeného sboru, flétny a ženského hlasu (sopránu). Závěrečná skladba Benedictus pak zní nejmohutněji při varhanách, které autor rovněž suverénně ovládá.

Věřme, že v dohledné době program

dince dlícího ve vztahu heterosexuálním.

To je prostředí, do kterého zní slovo Leviticu. Prostředí, kde je homosexuální styk zdá se součástí pohanské bohosloužby, prostředí, které nezná rovnoprávný homosexuální vztah. Jeho zákony řeší homosexuální incest a znásilnění, ale neřeší dlouhodobé soužití dvojice stejného pohlaví. Prostředí, ve kterém postupem času nabývá vrchu kultura těla natolik, že se homosexuální styk stane v pederastické podobě mravně přijatelnou kratochvílí.

Je ale dnešní problém homosexuality problémem, který řeší Leviticus? Potýkáme se s tím, že by společnost považovala pederastii a rituální homosexuální styk za mravně přijatelný? O stránkách společného života dvou mužů, o tom, kdo může dědit jejich majetek, kdo se má o koho postarat v případě nemoci jednoho z páru, se ve starých pramenech nedočteme. A pokud vím, ani výtvarné umění nezobrazuje rovnoprávný partnerský vztah takové dvojice. Dnešní společnost neřeší problémy homosexuálního styku, tak jak jej znali Minojci, kteří jsou snad otci Pelištejců, Babyloňané, Řekové a se kterými se vypořádávali Izraelci v době po výstavbě druhého chrámu a následně o mnoho set let později i apoštol Pavel ve svých listech namířených do helénistického prostředí. Ty již dlouhou dobu považuje za nemravné a v některých případech za nemravné i nezákonné.

Dnešní společnost řeší problém dvou lidí, kteří spolu chtějí snášet dobré i zlé,

dokud je smrt nerozdělí. Dvou lidí, kteří pro ně přirozeně pocítují lásku a touhu k lidem stejného pohlaví a je také pravděpodobné, že spolu také obcují, v případě mužského páru muž s mužem jako s ženou. (Což je situace, kterou starověk znal pravděpodobně natolik okrajově, že ji nijak neřešil.) Na rozdíl od homosexuality starozákonních národů blízkého východu je jejich vztah a konání prvoplánově nevzdaluje od Hospodina, stejně jako manželský život nevzdaluje prvoplánově od Hospodina páry heterosexuální. Vztah, který dnes řešíme, nebrání takovému páru, aby měl dvojí přikázání lásky za největší z přikázání.

Za velmi důležité poselství této kapitoly knihy Leviticus mám zprávu, která je hned v jejím úvodu: *Nesmíte jednat po způsobu egyptské země, v níž jste sídlili, ani po způsobu kenaanské země, do které vás vedu. Nebudete se řídit jejich zvyklostmi.* Pokud se na text 18. kapitoly Leviticu zakazující homosexuální styk podíváme prizmatem jejího třetího verše, nenajdeme v něm odsouzení vztahu homosexuálních partnerů, ale najdeme zde odsouzení rituálního homosexuálního styku a pederastické homosexuality provozované heterosexuály. Věřím, že odsouzení těchto dvou posledních konání je přijímáno v církvi konsensuálně a nevnaší žádný nelad. Bylo by dobré, aby stejně, bez neladu a navíc s vlídností, byl přijímán rovnoprávný homosexuální vztah.

Matěj Cháb

tém selhal, tak svědek víry Jan III. neložil ruce v klín, ale snažil se postarat se o místní obyvatelstvo ve všech směrech, po duchovní i materiální stránce. Tak pohrdl zbytečným lamentováním a

ukázal se být velkodušný i v tak otřesných poměrech. Touto svou diakonií ukazoval ke Kristu víc než mnozí jeho kolegové v úřadu v jiných, lépe zajištěných časech.

Do třetice zmiňme Jana Husa. Celý jeho život byl jednou velkou směřovkou ke Kristu. Nakonec se při svém procesu v Kostnici i ke Kristu odvolal. Tím chtěl naznačit, že poslední slovo v životě člověka, církve i světa bude mít Pán Ježíš. On je ten úběžník, k němuž míříme.

Všichni tři Janové prokázali tři vlastnosti, které se zdají naprosto podstatné pro jejich životní svědectví. Tou první je opravdovost. Tou druhou je statečnost. A tou třetí je pohotovost k askezi.

Tyto tři vlastnosti jsou nezbytnou výbavou Kristova běžce v každé době. Ne-

bot je to právě touha po pravdě a spravedlnosti, která člověku dává motivaci běžet za Kristem, soudcem nejspravedlivějším. Je to statečnost, která člověku pomáhá přenést se přes překážky, s nimiž je tento běh za Ukřižovaným spojen. Ochota se uskromnit a žít v sebekázni se u běžce, který to chce dotáhnout až k cíli, pokládá za samozřejmou.

Běh víry je běh na dlouhou trať. Chceme-li udržet prvotní motivaci a vydržet se silami, nemůžeme přestat vyhlížet cíl: Pána Ježíše Krista. Proto křesťav svatý můžeme v této souvislosti chápat jako podmínku registrace a začátek běhu,

Večeři Páně jako místo občerstvení při běhu samotném, jako společenství s těmi, kteří již doběhli, i s těmi, kteří dosud běží. A zároveň jako místo, kde nejsnáze zahlédneme Krista samého, který je alfou i omegou, který nás na začátku k běhu vyslal a čeká na nás u cíle.

Už Jan Calvin pravil – a to je čtvrtý Jan, jehož dnes zmiňuji – že při hodnocení věcí je třeba vždy hledět k jejich konci, k jejich účelu. Ženevský reformátor o tom psal v souvislosti s krásou Božích darů. Květiny byly stvořeny nejen k tomu či onomu užitku, ale také pro svůj půvab, vůni a krásu. Tak i pokrm má v Božím řádu ještě jinou funkci vedle syčení těla – jeho chuť nás potěšuje a dává uspokojení. Podobně i víno, jak pravil biblický Kazatel: „Dáváš víno pro radost lidskému srdci, až se tvář leskne jako olej“. Přiměřené užívání Božích darů člověka oblažuje a rozveseluje. To není nic špatného, to je smysl a účel darů Hospodinových, kterých smíme s vděčností užívat, žijeme-li zároveň v pohotovosti sebekázní.

Calvinův poukaz na to, abychom hleděli ke konci, tj. k poslednímu účelu věcí, s nimiž máme co činit, nás osvobozuje od svazující přítomnosti. Náš celý život nabývá smysl a krásy jen pod zorným úhlem svého cíle. Jen tento tah na branku ozře-

juje postoje, které zaujímáme. V tomto smyslu připravování budoucnosti je vlastním motorem křesťanského života.

Křesťan by proto neměl mít zásadní problém přidřít krátkodobé uskromnění dlouhodobým cílům. Příprava na duchodovou reformu je hračkou proti tomu, co bude třeba učinit s rozpínavou civilizací v dalších desetiletích, aby se náš ekosystém nezhroutil. Ale pro to všechno má křesťan samozřejmě porozumění, protože jeho myšlení má ještě dlouhodobější perspektivu. Vždyť cíl jeho běhu přesahuje horizont tohoto pozemského života. Je to Kristovo království pravdy, lásky, pokoje. Vítězný hymnus tohoto království, které je nám zaslíbeno, už nám však zní v uších i v našich pomíjivých poměrech.

Tento cíl všech věcí poukazuje i na smysl křesťanského sboru: společně Krista vyhlížet a čerpat z něj sílu k dalším úsekům naší trasy. Mohu říci, že při tomto společném vyhlížení cíle, zejména při službách Božích, mi bylo na Vinohradech mezi vámi moc dobře a že jsem za tuto možnost zde kazatelsky působit vděčný. Ať Pán Bůh nás všechny i nadále posiluje, abychom všichni, staří i mladí, dosáhli cíle života v Božím Království. Amen.

Sedm let tučných i hubených

S Martinem T. Zikmundem o službě ve vinohradském sboru

Když se ohlédneš po těch sedmi letech, co tě jako první napadne?

Těch sedm let byl velice intenzivní čas. Musím říci, že sedm let je číslo plnosti, biblické symbolické číslo. Teď narážím na to, na co se zeptala Jasna Kru-

pičková ve čtvrtku na třicátých, když jsem hovořil o sedmi letech tučných a hubených (*Jasna se ptala, zda léta na Vinohradech byla tučná, či hubená. pozn. red.*) Já bych řekl, že to bylo obojí velmi intenzivní – na něco byla léta na Vино-

Ještě k homosexualitě

Vedle skutků země Egyptské, v níž jste bydlili, nečiňte, ani podle skutků země Kananejské, do kteréž já vás uvozuji, činiti budete, a v ustanoveních jejich nechodte. (Lv 18.3)

Tak začíná oddíl v třetí knize Mojžíšově, o který se opírá část kázání otištěného v minulém čísle Hroznu. Biblický text se zde točí hlavně okolo sexu a nevynechává ani homosexuální styk. O 18. (případně ještě o 20.) kapitole knihy Leviticus bývá také opřen odmítavý postoj k homosexuálnímu *vztahu*. Jestli jsem dobře porozuměl textu zmíněného kázání, v této podobě je zde také použit. Tedy jako text, který je církví přijímán, a tudíž by měl sloužit jako kritérium víry a mravu.

Otázkou je, a to bez vsí snahy o ohýbání biblického textu podle našeho přání, o čem se zde opravdu mluví. Biblisté říkají, že tento text, hovořící podle tradice o dějích z 15. století před narozením Krista a podle archeologů o dějích z 13. století před narozením Krista, byl zapisován ve století šestém pod silným vlivem legislativních reforem po návratu ze zajetí babylonského.

Šesté století je dobou, kdy jak Babylon, tak Pelištejci a také národy řeckého kulturního okruhu homosexuální styk znali a také provozovali. Doklady o homosexuálním chování napříč starověkem najdeme jednak v zákonech (a to již od dob dávnějších: staré mezopotámské zákoníky jako zákoník krále Ur-Nammu nebo zákoník krále Chamurapiho sice homosexualitu nezmiňují, ale již zákoník ze středně akkadské doby z města Aššur, datovaný do 12. století před narozením Krista, řeší homosexuální incest atp.), dále také ve zprávách ře-

kých historiků, zejména Strabona a Herodota. Tyto texty se netýkají jen a pouze obcí řeckých, ale jako například Eforiova (4. st. před Kristem) zpráva o krétském způsobu zasvěcování mladíků, převzatá Strabonem (1. st. před Kristem) popisují prostředí, které zřejmě Blízký východ ovlivňovalo. K výše zmíněné zprávě je možné uvést tolik, že popisuje chování, které se pravděpodobně odráží ve výtvarném umění Mínojců, kteří Krétu obývali více než šest století před vznikem tohoto textu.

Neměli bychom opomenout ani poezii a výtvarné umění (a to nejen u Řeků, ale v podstatě ve všech oblastech Blízkého východu a Středozeří od Mezopotámie, přes Krétu po vlastní Řecko, od konce doby bronzové po časy apoštolů).

Tyto doklady mimo jiné hovoří o rituálním základu homosexuálních styků. Dále v nich nalezneme zprávy o jejich pederastickém charakteru. Pederastie, dnes slovo, za kterým tušíme deviaci, označovalo v řeckém světě vztah staršího muže s mladíkem, ve kterém to byl ten starší, kdo si podržel mužskou roli, původně zdá se také z rituálních důvodů. Ač je slovo řecké, popisuje zvyk rozšířený pravděpodobně nejméně od dob mínojské Kréty. Z toho, co se o homosexualitě v období od začátku doby železné po pozdní helénismus dozvídáme, vyplývá, že homosexuální styk byl součástí pohanských rituálů a s postupem času se stal také rozšířenou kratochvílí, doplňující však s výjimkou vojenských oddílů, život je-

dozvěděl, že tu je možnost zůstat na Moravské, povolání v Prusinovicích jsem s omluvou zrušil. Byl jsem tam i osobně – oni věděli, že s tím rozhodnutím zápasíme delší dobu, takže to takové překvapení nebylo, i když samozřejmě s tím byly komplikace. Ale chtěl bych ještě dodat, že jsem rád, že jsme se v Prusinovicích seznámili s několika rodinami. Věřím, že to přátelství bude trvat. Jsem rád, že pochopili způsob našeho uvažování a že se na nás nezlobí, píší si s námi a ptají se na nás.

V té době jsem ještě nevěděl, jak to dál bude. Během několika dalších dní jsem se rozhodl, že kvůli zrušení svého závazku vůči Prusinovicím nebudu v církvi působit nejméně rok jako sborový farář. Tehdy jsem ještě uvažoval o tom, že budu kandidovat na místo seniorátního faráře Pražského seniorátu. Pak jsem si ale řekl, že půjdu zcela mimo kazatelskou službu, že je to tak v tuto chvíli správnější. Nevěděl jsem ještě, co budu dělat, nakonec jsem dostal místo v Katolickém týdeníku, kde mne po týdenním testování přijali, to jsem byl rád.

A můžu se zeptat, na jaké místo?

Na místo zahraničního redaktora na rok a půl. Stávající redaktorka odchází v září na mateřskou dovolenou, nastupují tedy za ni.

Co ta práce obnáší?

Nejvíce je tam práce s agenturami a také rozhovory s lidmi, jejichž činnost se nějak vztahuje k zahraničnímu zpravodajství. V rámci dvanácti stran, které má Katolický týdeník, má zahraniční redaktor zaplnit jeden a půl strany. Pak se ještě se svými kolegy dělí o přílohy.

Když přejdeš do civilního života, můžeme se těšit, že zůstaneš členem

vinohradského sboru?

Původně jsme mysleli, že bychom tu zůstali. Ani jsme o ničem jiném uvažovali, protože máme ke sboru velmi blízko. Až teď na schůzi seniorátního výboru tu věc otevřela sestra seniorka a všichni přítomní mi doporučili, abych chodil do jiného sboru, že není vhodné, abych tu zůstal, když po mně nastoupí nová farářka. Já jsem v této věci celkem svobodný, tak jsem to přijal a Miriam to také přijala, takže začínáme uvažovat o nějakém jiném sboru. To však neznamená, že bychom se tu občas neukázali. Nechceme nijak páliť mosty. Nový sbor si hledáme jenom s ohledem na výměnu ve farní pozici.

Říkal jsi, že bys šel na rok mimo službu – máš tedy ten výhled, že bys jako redaktor pracoval rok a půl a pak ses porozhlédl po farní službě?

Ještě nevím. Zatím na to nemyslím. Teď se těším na redakční práci, která mne čeká. A pokud jde o tu vzdálenější budoucnost, ta je úplně otevřená. Jisté je, že v tuto chvíli nespěchám zpět do farní branže. Rozhodně se mi teď nechce o tom jednat. Přestože jsem dostal nějaké nabídky, zdvořile jsem je odmítl.

Ale zároveň to vnímám tak, že mám stále jedno povolání – v mém myšlení tento přechod nepředstavuje žádnou diskontinuitu, protože své povolání chápu v širším slova smyslu: já bych rád přispěl svým malým dílečkem k duchovní a kulturní osvětě tohoto národa a to se dá jistě dělat různými způsoby. Myslím si, že Pán nás povolává na různá místa a že farní práce je jen jednou podobou toho povolání. Pokračuji tedy dále a mé povolání má jen jinou podobu.

Ptal se Matěj Cháb

hradech tučná a na něco hubená. Tučná byla na spoustu zážitků, pozitivních zkušeností, na práci, na využitý čas, zvláště těch prvních pět a půl roku, a to jak z hlediska budování sboru, tak z hlediska sborové práce. Samozřejmě byl to i čas hodně náročný z hlediska rodinného, kdy jsem měl pocit, že jsme pořád v jednom kole. Ten přechod byl pro mě jako taková facka (teď mluvím o přechodu z Pržna do Prahy), hlavně s ohledem na děti – život i prostředí tu byly úplně jiné. Pracovní čas faráře je hodně poznamenán víkendy, kdežto pracovní čas dětí je od pondělí do pátku. Tak jsme byli stále v jednom kole, chyběl nám v týdnu jeden den, kdy člověk mohl spočinout s celou rodinou. Já jsem opravdu nestíhal dělat kázání a přípravu na neděli dříve než v sobotu. V Pržně se sborový život odvíjel od října do Velikonoc (původně vlastně od listopadu, já jsem to natáhl od října) a potom nastalo jiné období. Lidé pracovali venku a i v tom sborovém životě bylo takové utlumení – po intenzivní fázi nastalo spočinutí. Oproti tomu tady to bylo jiné – týden byl hodně plný a navíc sborový život tu byl od září do konce června. Mně se v podstatě Praha samotná líbí a nevadí mi, vadila mi jen v době, kdy děcka nebyla samostatná a museli jsem s nimi všude chodit. Náš příchod do Prahy přišel, jak to teď vidím, v nevhodnou dobu. Po pravdě řečeno těch sedm let pro mne bylo spojeno s frustrací, která měla hodně podob. Jedna frustrace vycházela z pocitu, že čas hodně rychle ubíhá a že bych potřeboval více času na rodinu, druhá vycházela z mého našlápnutí k teologii, které jsem se chtěl více věnovat – napsat si doktorát a dělat teologii na akademické úrovni, alespoň perspektivně. Ale zjistil jsem, že to v té době, co jsme byli v Praze,

vlastně nejde. Třetí frustrace vycházela z toho, že jsem se věnoval řízení kanceláře a práci se zaměstnanci sboru, to je úkol, který na kazatele v jiných sborech většinou nečeká. Čtvrtá frustrace je spojená s naším odchodem.

Zeptal bych se, jestli oněch čtvero frustrací mělo nějaký opak...

Positivních věcí byla celá řada. Pro mě tou nejzákladnější bylo až hmatatelné poznání, že Pán Bůh dokáže změnit běh věcí v tomto sboru až zázračným způsobem. Když jsme sem byli zváni, bylo nám z více stran řečeno, že vinohradský sbor je de facto sborem starých lidí a že je hloupost sem přijít s dětmi, protože tu nebudou mít žádné vrstevníky. To se ukázalo jako planý poplach. Ve skutečnosti sbor už v době, než jsem přišel, začal prodělávat vývoj k lepšímu, začal se omlazovat. To pokračovalo i poté, co jsme přišli. Do sboru jsme přijímali mladé lidi a některé vlastně i nově do církve, další zase přešli z jiné církve. To je pro mne nejzákladnější přínos – vlastně během jedné dekády prodělal sbor ohromný vývoj a dnes patří k nejmladším v církvi z hlediska věku lidí, kteří navštěvují bohoslužby. Ještě bych rád zmínil, že jsme tu poznali mnoho milých a kvalitních lidí různého věku a zaměření, což bylo velké obohacení pro nás s Miriam i pro rodinu. Velmi rád jsem docházel do kroužku starších lidí, kteří se každé úterý scházeli k různým programům. Pak jsem si vážil velmi vinohradské ekumeny s kazateli a některými ostatními členy jiných sborů a jiných církví a částečně také jsem nacházel radost v práci v Kostnické jednotě.

Ještě se vrátím k těm sedmi letům. Připadá mi, jako by váš pobyt začínal etapou takového litur-

gického broušení, pak pokračoval diskusí okolo katecheze a tak dále. Jak jsi to viděl ty?

Je pravda, že na začátku jsem přišel s řadou námětů na radikálnější změny. Jednak se týkaly vysluhování Večeře Páně, pak změny v pořádku bohoslužeb a nakonec změny v hodině počátku bohoslužebných shromáždění. Paradoxně tato změna začátku z devíti hodin na půl desátou byla nakonec přijata s nejmenší podporou – tam to bylo jen šest ku čtyřem.

Zároveň s těmito změnami jsem inicioval vytvoření liturgické komise. Uvedl jsem samozřejmě jakousi představu, ale nevnímal jsem to jako diktát. Chtěl jsem jen, aby se o tom začalo hovořit.

A jak jsi v tomto ohledu vnímal práci sboru, jeho reakci a pak výsledek hovorů?

Mně se líbil výsledek. Problém byl, že okolo toho bylo několik zbytečných nedorozumění, takže to stálo dost úsilí. Vlastní výsledek práce komise byl dobrý a respektoval jsem ho po celou dobu služby. Zvolili jsme velikonoční období jako dobu jakéhosi každonedělního intenzivního eucharistického života a pak ji vystřídalí periodou, kdy vysluhování bylo

méně časté. Tak jsme se snažili v rámci jednoho roku žít se svátostmi jak v intenzivním kontaktu, tak v méně intenzivním. Šlo o to, abychom se naučili žít svátostným životem, abychom se naučili čerpat sílu ze svátosti, ale zároveň aby nám svátost nezevšedněla, abychom se naučili určitého odstupu od ní. Tento model se mi velmi líbí, a kdybych tu byl déle, nic bych na něm asi neměnil.

Pokud jde o katechezi, na kterou ses ptal, tak jednoduše se to dá říct asi takto: Jako farář jsem velice uvítal, že sbor zřídil místo katechetky už v době, než jsem přišel. Považoval jsem to za možnost, jak zkvalitnit a rozšířit sborovou práci s dětmi. Pokud ta spolupráce fungovala, těšil jsem se z ní a považoval jsem ji i pro sebe za přínosnou. Když z různých důvodů nastaly zádrhele, tak to začalo být těžké.

Když se posuneme dále – to je poslední rok a půl, když jste se rozhodli odejít z Vinohrad. Poprvé jste o tom mluvili, než jste odjeli do Ameriky. V době, kdy jste v Americe byli, jsi o tom se sborem komunikoval, a pak jste oznámili, že jste rozhodnutí odejít z Vinohrad do Prusinovic. Když se na toto díváš z dnešní pozice – jak bys hodnotil důvody, které vás k rozhodnutí vedly? Byly to důvody rodinné, jestli jsem tomu tehdy dobře porozuměl.

Důvody pro odchod i pro setrvání byly v obou případech rodinné, přestože v prvním případě to nebyl důvod hlavní. Samozřejmě základní problém, jak to vidím dnes, je ten, že jsme sem do Prahy přišli moc brzo. My jsme na to nebyli připravení. Kdybychom přišli třeba v této

době, hodně věcí by se jevilo jinak a bylo by to pro nás přirozenější. A čím víc jsme byli frustrováni tím, že jsme neměli kontakt s přírodou a neměli jsme tolik odpočinku (byl jsem unaven i z některých nepřijemných nedorozumění, které jsem zde ve sboru zažil), tím víc jsme toužili se vrátit zpět. Také jsem chtěl psát a také jsme brali v potaz Matěje, který potřeboval pobyt venku nejvíce.

Ale zároveň naše starší děti si už tady navykly. Už přechod sem do Prahy byl zvláště pro Janka nelehký a podstupovat zase nové stěhování by bylo dalším velmi těžkým zásahem do jejich života, který by svým způsobem přišel v nejméně vhodné dobu. Tak jsme se potom rozhodli neodcházet, což ovšem bylo možné, až když se ukázalo, že tady budeme mít k dispozici byt po rodičích. Jinak bychom s tím nic nenadělali. On problém byl z velké části v tom, že jsme přišli sem do sboru do trochu nestabilizovaných poměrů. Zažil jsem tu mnoho nesrovnalostí, které mne dost psychicky vyčerpávaly. Vlastně až potom, co jsme se vrátili z Ameriky, se mi tu začalo pracovat úplně jinak, ale to už bylo obtížné se domluvit s některými členy staršovstva, kteří už počítali s naším odchodem. Měl jsem ještě touhu tu zůstat, ale byl jsem plachý to říct na rovinu. Nějak jsme se mýjeli, nepochopili jsme se. Potřeboval jsem dlouhodobě povzbuzení, které nepřišlo.

Ale musím říci, že pokud jde o kroky ve sborovém životě, které jsem podnikl, nerevidoval bych je ani dnes a dělal je stejně. To se týká i věcí okolo odchodu. Kdyby se čas vrátil, jednal bych stejně. I s vědomím, že moje pozice nebude vnímaná jednoznačně. Jediné, co bych vzal zpět, je rozhodnutí jít do Prahy. Pokud by to šlo o pět let oddálit, tak bych pak

šel velmi rád.

Tady bych tě chtěl přerušit. Nějakou dobu potom, co jste se vrátili, jsme se dozvídali, že rozhodnutí odejít do Prusinovic jste vlastně tak úplně nepřijali. To je období, kdy bylo vidět, že jste v nelehké situaci, že nevíte, co dělat, zda jít na jiný pražský sbor, nebo odejít do Prusinovic. Bylo vidět, že je pro vás těžké se rozhodnout. Doufám, že teď už období nejistoty pominulo a rozhodnutí padlo.

Ono to bylo komplikovanější v tom, že jsme neměli úplnou shodu s Miriam. Miriam byla toho názoru, že pokud se pro něco rozhodneme, máme se toho držet. Tohoto přístupu si velmi vážím. Když jsem však viděl, jak se to v rodině vyvíjí a že se náš odchod se z hlediska dětí zdá čím dál méně smysluplný, takže bychom si tímto odchodem mohli zadělat na další problémy, nezdálo se mi to. Nakonec jsem celou věc vlastně rozhodl sám. Desátého dubna jsem sám zrušil nástup na prusinovický sbor. Miriam to přijala, to bylo moc hezké. Já jsem strašně rád, že jsem to zrušil. Cítil jsem velký tlak, pod kterým byla rodina rozdělená.

V téhle době to bylo na vás vidět, že máte trápení a mnohdy jsme se raději neptali, jak to máte – jestli jdete do Prusinovic nebo jinam, jestli zůstáváš v církevní službě, nebo jdeš do jiného povolání. Vlastně jsem se teď na to chtěl zeptat.

Z hledání práce jsem měl obavu – je to poprvé, kdy jsem byl v této situaci.

Takže toho desátého ses rozhodl, že do Prusinovic nepůjdete . . .

Ono to mělo vývoj – když jsem se